

Dere trenger:

- Spillebrett
- Spillebrikker (en til hver rolle)
- En terning
- Spillekort:
 - Spørsmålskort
 - Sant eller usant
 - Diskusjonskort
 - Rollebeskrivelsene
 - Hendelseskort
- Skrivesaker og reisedagbok (en per spiller/lag)

Før dere begynner

Spillet passer best for vandrere og rovere, og tilpasses antall deltakere og aldersnivå.

- Ved inntil 5 spillere får alle tildelt hver sin rolle. Hver gang en spillebrikke lander på en ny rute, skal alle spillerne jobbe sammen.
- Ved flere enn 5 spillere deler dere rollene inn i lag med flere spillere. Hver gang en spillebrikke lander på en ny rute, skal spillerne innad i laget jobbe sammen.

Hvis dere har flere lag, er det en fordel å ha flere spilledere, slik at en kan følge diskusjonen i ett lag, mens de andre lagene fortsetter å spille.

I starten av spillet snakker dere sammen om deltakerne kjenner til ulike typer flyktninger, og om dere vet hvilke flyktninger som har rett på beskyttelse.

Som en del av dette bør dere også gå gjennom og avklare ulike begreper knyttet til spillet, slik at alle får en forståelse av hva de ulike begrepene betyr. (Se eget dokument med forklaring av ulike begreper dere kan støte på underveis.)

Spilletts gang

Hver spiller/hvert lag trekker et rollekort og skal følge i fotsporene til denne personen resten av spillet. Hver rolle leses opp slik at alle vet hvem som har hvilke roller. Vis gjerne på kartet hvor personen kommer fra. (Se norsk forklaring av rollene lenger ned)

Plassér alle spillebrikkene på Departure-feltet. Spillederen forteller at hver spiller/hvert lag skal ut på en reise for å prøve og nå Europa og oppnå beskyttelse. Spillerne/lagene forflytter seg ved å kaste terningen.

Alle feltene som er markert med tekst eller annet symbol har en hendelse knyttet til seg. Her må spillerne/lagene trekke et kort, og får for eksempel et spørsmål eller blir bedt om å diskutere noe.

Hver person/hvert lag får skrivesaker og en reisedagbok for å notere ned alt som skjer på reisen. Husk å notere i reisedagboken etter hvert som noe skjer, for eksempel når du kommer til grensen. Hensikten med reisedagboken er å holde oversikt på alle hendelsene underveis, i tilfelle dere kan få bruk for det senere i spillet.

Første spiller/lag kaster terningen, og flytter brikken sin det antallet felter som terningen viser. Når brikken passerer et av de fire feltene:

- Border (grense)
- Arrival (ankomst)
- Application (søknad)
- Appeal (anke)

må man stoppe opp og trekke et hendelseskort. Dette er obligatoriske felter for alle spillerne, og markerer fire hendelser som en flyktning alltid må gå gjennom.

Spilletts slutt

På slutten av spillet kommer sannsynligvis de fleste personene/lagene til å være på ulike steder i spillet og ha møtt ulike hindringer på veien.

Det anbefales å gjennomføre en oppsummering til slutt, der speiderne får dele sine opplevelser med hva de har vært gjennom.

- Hvordan synes de spillet var?
- Ble de oppmerksomme på noen nye aspekter knyttet til det å være en flyktning?
- Synes de systemet fungerer? Fantes det noen snarveier i systemet?
- Kan noe gjøres annerledes for å beskytte flyktninger bedre?
- Synes speiderne Dublin-avtalen er rettferdig?
- Burde ikke en miljøflyktning - som ikke forfølges eller flykter fra en væpnet konflikt, men som flykter fra sult og fattigdom - ha samme rettigheter som andre flyktninger?

Nå som dere har lekt at dere har fulgt en flyktnings fotspor, håper vi at dere har blitt inspirert til å bli kjent med flyktninger i nærheten av dere og bidra til at flyktninger får bli med i speidergruppa.

Forklaring av rollene

Mohamed, Somalia: Flyktning – forfulgt på grunn av sin rase

“Jeg heter Mohamed og kommer fra Somalia.

Jeg er i en minoritetsgruppe som blir undertrykket av kriminelle bander. Jeg har sett andre fra min minoritetsgruppe bli drept, torturert, voldtatt, kidnappet, frastjålet og plyndret uten at noen blir holdt ansvarlig for dette.

Jeg ble tvunget til å jobbe i tre måneder sammen andre minoritetsgrupper for å gjenoppbygge en bro som ble ødelagt under borgerkrigen. Arbeidsforholdene var umenneskelige. Jeg fikk kun spise en gang om dagen, måtte jobbe i bar overkropp og sjefene stumpet sigarettene sine på magen min. Som en straff ble jeg en dag bundet fast til et tre og forlatt i solsteken en halv dag, uten tilgang på vann.”

Amina, Nigeria: Flyktning – forfulgt på grunn av sin religion

“Jeg heter Amina og kommer fra Nigeria.

I likhet med de fleste andre i landsbyen min er jeg kristen. I landsbyen vår er det en gruppe opprørere fra Boko Haram, som er en nigeriansk islamistisk militant gruppe. De forsøker å ta over makten i landsbyen, og for noen måneder siden ble kirken min bombet, og flere titalls mennesker ble drept. Nylig angrep også militanter fra Boko Haram en barneskole i Dapchi og kidnappet 110 jenter.”

Issa, Mali: Miljøflyktning / fattigdom – mangler juridisk beskyttelse

“Jeg heter Issa og kommer fra Mali.

Jeg er gjeter og passer på en geiteflokk. Sammen med min kone og våre fire barn har vi travet land og strand for å finne mat til flokken. Klimaendringene og myndigheter som ikke bryr seg har gjort det vanskelig for meg å fortsette som gjeter. På grunn av tørke har det vært matmangel til dyrene, og alle geitene mine har sultet ihjel.

Vi flyttet derfor til hovedstaden, Bamako, men uten jobb kan jeg ikke forsørge familien. Jeg reiste derfor avgårde for å finne meg jobb et annet sted.”

Maya, Syria: Subsidiær beskyttelse – er ikke en flyktning, men risikerer å bli torturert, henrettet e.l. ved retur til hjemlandet

“Jeg heter Maya og kommer fra Syria.

I mitt land brøt det ut krig i 2011 og det er fortsatt harde kamper mellom ulike grupper som president Assad, opprørere, kurdere og militante grupper slik som ISIS. Noen av disse gruppene har blitt anklaget for bruk av kjemiske våpen.

Det er ofte skuddvekslinger og bomber i nærheten, og da har vi måttet gjemme oss i flere dager, uten tilgang på mat eller vann. For en måned siden kom det et nytt luftangrep, og huset vårt ble jevnet med jorden, noe som tvang oss til å flykte.”

Semelo, Guinea: Flyktning – forfulgt på grunn av sin tilhørighet til en bestemt sosial gruppe

“Jeg er Semelo og kommer fra Guinea.

Jeg er homofil, men i landet mitt er dette ansett som kriminalitet og straffes med fengsel. Jeg har vært arrestert to ganger, men har blitt løslatt mot kausjon. Jeg har også forsøkt å ta mitt eget liv. Jeg får ingen støtte fra familien. Forrige uke ble jeg utsatt for tilfeldig vold på gata.”

Instruksjoner til spillederen(e)

Her følger en norsk forklaring til alle hendelser som finnes på de ulike hendelseskortene.

Alle kortene har en beskrivelse på engelsk. Under følger en norsk oversettelse og en veiledning til spilleder (*i kursiv*), som skal bidra til å tilpasse spillet til norske begrep.

Border / Grense

1. You cross the border legally, thanks to a humanitarian visa: continue your journey

Du er heldig og får oppholdstillatelse på humanitært grunnlag. Fortsett reisen.

Det er strenge krav for å få en slik oppholdstillatelse, og det er sjeldent at en flyktning får dette. Hvis en person får oppholdstillatelse i Norge på grunn av sterke menneskelige hensyn eller fordi han eller hun har særlig tilknytning til Norge, kalles dette ofte oppholdstillatelse på humanitært grunnlag.

Hvis en asylsøker ikke fyller kravene til å få oppholdstillatelse som flyktning, vil UDI og UNE alltid vurdere om han eller hun i stedet fyller kravene for å få en oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn eller har særlig tilknytning til Norge.

De samme reglene gjelder for EU-landene, Island, Norge, Liechtenstein og Sveits.

2. You cross the border legally as a student / tourist with a tourist visa, granted by one of the EU member states. The residence permit is about to expire.

Du krysser grensen lovlig med et tidsbegrenset besøksvisum utstedt av et av EU-landene.

3. You cross the border illegally, thanks to a smuggler: continue your journey

Du krysser grensen ulovlig med hjelp av en smuggler. Fortsett reisen.

4. You don't manage to cross the border: go back to your departure (departure square)

Du blir stoppet i grensekontrollen, og sendes tilbake. Flytt tilbake til Departure-feltet.

5. You get caught at the border while crossing illegally and are sent to an administrative detention centre

Du forsøker å krysse grensen ulovlig, men blir stoppet i grensekontrollen og blir sendt til administrativ forvaring.

[For å se hva som skjer når du er i administrativ forvaring, les under "Administrative detention centre" lenger ned i veiledning.]

Arrival / Ankomst

1. You ask for international protection and are sent to an overcrowded camp. Facilities are insufficient. Your application takes a long time to be examined. Take the long path to the step "Application"

Du hevder at du har rett på internasjonal beskyttelse og blir plassert i en uorganisert flyktningleir. Her er det mangel på grunnleggende fasiliteter som vann, mat og sanitære forhold. Det tar lang tid før søknaden din blir behandlet. Velg den lengste ruten videre.

2. You ask for international protection and are hosted in an asylum seekers centre. You can benefit from the assistance of NGOs. You have your claim examined quickly. Take the short path to step "Application"

Du hevder at du har rett på internasjonal beskyttelse og blir plassert i en flyktningleir organisert av en ideell organisasjon. Søknaden din blir behandlet raskt, og du kan velge den korte ruten videre.

3. You are about to ask for international protection ...but you get caught in a trafficking organisation. Take the long path to the step "Application"

Du går for å søke om internasjonal beskyttelse, men blir mistenkt for å være innblandet i menneskehandel. Velg den lengste ruten videre.

4. The police do not accept to register your asylum application: you are sent to the administrative detention centre.

Politiet avviser ditt ønske om å registrere søknad om asyl, og du sendes til administrativ forvaring.

Politiet har plikt til å registrere alle søknader om asyl fra enhver innvandrer som ønsker å få asyl i Europa. Enkelte ganger hender det likevel at politiet lar være å gjøre dette,

ettersom du som asylsøker får oppholde deg "fritt" i landet så lenge asylsøknaden er til behandling.

[For å se hva som skjer når du er i administrativ forvaring, les under "Administrative detention centre" lenger ned i veiledning.]

5. Did you enter legally in Europe when you were on the Border square? If so, take the short path to the Application square; if not, take the long path.

Krysset du grensen til EU på lovlig vis tidligere i spillet? Velg den korte ruten. Hvis ikke, ta den lange.

Her kan det være lurt å ta en kikk i reisedagboka hvis du ikke husker hva du gjorde.

Application / Søknad

1. Your application has been examined. You finally got the status! End of the journey. If you are Issa, please take another card.

Søknaden din har blitt behandlet og du har endelig fått innvilget asyl! Dette er slutten på reisen din. Hvis du spiller Issa må du trekke et nytt kort.

Alle rollene, foruten Issa fra Mali kan benytte seg av dette kortet. Hvis han trekker kortet, må han trekke på nytt. I følge internasjonal lov er det bare folk som flykter fra krig og konflikt som kan betegnes som "flyktninger" og har rett på beskyttelse. For Issas del, flykter han på grunn av klimarelaterte problemer, og har ikke de samme rettighetene til å søke om beskyttelse som de andre.

2. Your request has been refused. But you lodge an appeal to the court. Continue your journey.

Du får avslag på din søknad om beskyttelse. Du er uenig i vedtaket og sender inn klage. Fortsett reisen.

Personer som får avslag på søknad om beskyttelse, har mulighet til å klage på vedtaket. I Norge blir søknaden på nytt vurdert av Utlendingsdirektoratet (UDI), og hvis den ikke blir omgjort her, blir den videresendt til Utlendingsnemnda (UNE). Dersom også Utlendingsnemnda avviser søknaden din, er dette et endelig vedtak som ikke kan påklages ytterligere.

Du får vanligvis bli i Norge så lenge UDI eller UNE behandler klagen din. Dette kalles «utsatt iverksettelse». Hvis du ikke har fått utsatt iverksettelse, må du reise ut av Norge før klagen har blitt behandlet. Hvis du ikke reiser hjem selv, kan politiet sende deg til hjemlandet ditt.

3. Your request has been refused. The legal time limit to lodge an appeal to that decision is really short, as a consequence you miss the opportunity for appealing

the decision. You are sent to an administrative detention center, for the administration to organise your way back to your country of origin.

Søknaden din blir avvist, og du rekker ikke å klage på vedtaket. Du blir derfor sendt til administrativ forvaring, og videre tilbake til hjemlandet ditt.

Dersom Utlendingsdirektoratet ved behandlingen av en søknad om beskyttelse anser det som åpenbart at søkeren ikke er i en situasjon som gir vedkommende rett på beskyttelse, er fristen for å klage én uke fra tidspunktet vedkommende er orientert om vedtaket.

Under normale forhold skal det være nok tid og den som søker skal få hjelp av advokat utpekt av Utlendingsdirektoratet til å hjelpe seg med å levere en klage. Likevel kan det hende at søkeren blir forhindret og ikke overholder fristen, og søkeren blir derfor sendt tilbake til hjemlandet sitt.

Appeal / Anke

- 1. The negative decision has been overturned on appeal. Status granted! End of the journey. If you are Issa, please take another card**

Du får medhold i klagen din, og får innvilget asyl. Reisen din er endelig over. Hvis du er Issa, trekk et nytt kort.

Dette kortet kan trekkes av alle utenom Issa fra Mali, som ikke kan benytte seg av dette fordi han er en miljøflyktning. Hvis Issa trekker kortet, må han trekke et nytt.

- 2. The negative decision has been confirmed on appeal. Go back to your country of origin**

Klagen din blir avvist, og du blir sendt tilbake til hjemlandet ditt.

Dette kortet er ment for Issa fra Mali, men kan også bli gitt til noen av de andre personene. Noen ganger kan myndighetene avvise søknader om asyl, selv om søkeren oppfyller alle kriteriene. Dette kan være på grunn av politiske forhold, slik som at det er mange søkere og manglende ressurser eller villighet til å ta imot flere.

Hvis en spiller / et lag kommer i mål, kan man velge om dere skal vente til alle kommer i mål, om spillet skal avsluttes eller om de vil prøve å starte på nytt med en ny person. Dette avhenger av hvor lang tid dere ønsker å bruke.

Squares (hindringer)

Administrative Detention Center

Når en spiller blir sendt hit må man vente til det blir sin tur å kaste terningen igjen. Hvis terningen viser 1 eller 2, blir man utvist og sendt tilbake til hjemlandet. (Gå tilbake til Departure

og begynn på nytt). Hvis terningen viser et annet nummer, får spilleren lov til å sende søknaden om asyl. Flytt brikken tilbake der den stod før du ble sendt til Administrative Detention Center, og flytt deretter brikken tilbake til nærmeste store rute og fortsette reisen.

Dublin

I henhold til Dublin-avtalen må du registrere asylsøknaden din i det landet du først kom til, så du får ikke søke om asyl i dette landet. Du sendes tilbake til det første landet du kom til. Gå tilbake til Border.

EU Entry Country

Du blir overført gjennom et annet land i Europa. Stå over en runde.

Keeling over

Båten du har flyktet i kantrer. Du er heldig og kommer deg til land, men må stå over en runde.

Police Controls

Hvilken av følgende passer for deg: Lovlig? Ulovlig? (Sjekk reisedagboka hvis du er usikker). Hvis du ikke har blitt registrert som asylsøker, flytt brikken til Administrative Detention Center.

Racism

Du har blitt utsatt for rasistiske hendelser på gata og trenger hvile. Stå over en runde.

Corruption

Du har ikke nok penger til å betale det du er spurt om for å snike i køen foran konsulatet. Stå over en runde.

Stories

Her kan deltakerne dele historier om flyktninger som de har hørt om, eller spillederen kan forberede noen historier eller utklipp fra aviser e.l. Målet med disse rutene er at spillerne skal snakke sammen og kunne stille spørsmål om hendelser fra virkeligheten som de knytter til spillet.

Hvis dere trenger tips til historier, kan dere lese på nettsiden til FNs høykommissær for flyktninger. <http://www.unhcr.org>

“?” Squares

Spillederen velger et diskusjonskort og styrer diskusjonen. Her kan tiden tilpasses til hvor lang tid dere ønsker å bruke på spillet. Her kan dere også bruke verdibarometeret for å finne ut av hvem som står på hvilken side av diskusjonen.

White Squares

Spillederen trekker et spørsmål fra spørsmålskortene og stiller spørsmålet.